

af 3die December 1874, ses, at Krigsministeriet ved en Henviisning til § 2 i Børnepligtsloven af 6te Marts 1869 vilde forsvare de Naagjældendes Udnævnelse. Forhandlingen endte dengang med, at de to ministerielle Skrivelser af Ordføreren blev „erklærede for døde og magtesløse“ (Sp. 2453), uden at dette mødte Modsigelse fra nogen Side. Deraf, at Udlændinger ere Børnepligten undergivne, og at Hørloven ikke ved enhver Forfremmelsesbestemmelse gjentager de siden 1776 gjældende Krav om Indfødsret, kan nemlig ikke udledes, at disse Krav skulde være ophævede, saa at altsaa enhver Børnepligtig, „uanset om han har Indfødsret eller ikke,“ maatte kunne bære de forskellige militære Stillinger, hvortil Forfremmelse efterhaanden kan finde Sted. Var dette Tilfældet, maatte en almindelig Lov ogsaa kunne gjøre Undtagelse fra Grundlovens § 17, der gjør Indfødsret til Betingelse for at udnævnes til Embedsmand; Loven behøvede da kun ikke at nævne denne almindelige Betingelse. Ligesom Kravet om Indfødsret maa underforstås i Lovgivningsbestemmelser om Udnævnelser til egentlige Embeder, maa dette selvfølgelig ogsaa underforstås, naar Talen er om Udnævnelser til lavere Stillinger i Statens Tjeneste, og det uden Hensyn til, om Kravet, som i første Tilfælde, grunder sig paa et kun 32 Aar gammelt Lovbud, eller, som i sidste, paa et mere end 105 Aar gammelt, og ligeledes uden Hensyn til, at Lovbudet senere har været overset eller ligefrem tilfidsat.

Overtrædes Loven derved, at Nogen uden at have Indfødsret udnævnes til Stillinger i Statens Tjeneste, til hvilke Indfødsret kræves, da er Rigsdagen vel ude af Stand til at gjøre det Gjorte ugjort, men paa den anden Side kan Rigsdagen gjøre en vis moralsk Indflydelse gjældende med Hensyn til Fremtiden. Rigsdagen kan ved foreløbig eller endelig at nekte sit Samtykke til Indfødsrettens Meddelelse tilkjendegive, at den ikke godkender Lovovertrædelsen. For saa vidt denne kun grunder sig paa Uagtsomhed eller paa lignende Hensyn som t. Ex. de, der med Fjætte kunne gjøres gjældende ved Afholdelsen af uopsættelige Udgifter paa forventet Lillæggsbevilling, vil Rigsdagen neppe nogenstunde vægre sig ved at samtykke i, at den Indfødsret, som burde have været meddelt i den en Udnævnelse, meddeles efter denne. Men det indses let, at dersom Rigsdagen i alle Tilfælde vilde give et saadant Samtykke, ogsaa da, naar en Minister havde handlet imod Rigsdagens tidligere tilkjendegivne Villie, vilde efterhaanden Retten til Indfødsrets Meddelelse tildels kunne forvandles fra en Lovgivnings sag til en Bevillingssag, om end ikke i Formen, saa dog i Virkeligheden, og Betydningen af Grundlovens § 51 saaledes svæktes. Regjeringen behøvede da nemlig kun at udnævne Udlændinger til Stillinger, hvortil Indfødsret kræves, for at sikkre de Udnævnte denne Ret forud.

Særlig, naar det gjælder militære Stillinger, hvortil knytter sig Retten til i Farens Stund at byde over Landets egne Spenner, bør der uden Tvivl lægges Vægt paa, at de lovhjælede Krav om Indfødsret forud for Udnævnelserne blive strengt overholdte. Og for saa vidt Krigsministerens Lovfortolkning ikke skulde blive godkendt af hele den lovgivende Myndighed, bør Tvivlen formentlig helst heves ved ny Lov, inden det omtvistede Spørgsmaal endelig afgjøres. Rigsdagen har neppe noget andet Middel til at hævde sin Stilling i et Tilfælde som det foreliggende. — Underledes vilde Sagen stille sig, isald Krigsministeren kunde tilegne sig en anden Opfattelse end den, hvorom man saar Dplysning gennem en Udtalelse af Indenrigsministeren i Landstinget den 15de December 1880 (Sp. 195—196).

Et Mindretal (Dahl og Rosob), der ikke helt kan tiltræde Flertallets ovenstaaende Paastand, at de under Nr. 13 og 14 nævnte Personer burde have vundet Indfødsret, inden de udnævntes til Sekondløjtnanter, slutter sig forøvrigt til Flertallets Betænkning, ogsaa til dens Henstilling om, at der ved ny Lov tilveiebringes Klarhed i Bestemmelserne vedrørende Omraadet for de Virksomheder, der ikke kunne udøves af Udlændiger før opnaaet Indfødsret.

I Forbindelse hermed skal Udvalget gjentage det flere Gange tidligere fremsatte Ønske om et almindeligt Gjennemsyn af de gjældende Bestemmelser om Indfødsretten og dens Virkninger (se Betænkningerne af 8de Februar 1876, 17de Marts 1879 og 21de Januar 1880).

Naar Folkethinget foretager den ovenfor antydede Endring i nærværende Lovforslag, og dette altsaa dog skal sendes tilbage til Landstinget, tilraader Udvalget, at Leiligheden nyttes til med det Samme at rette en Ungiagtighed i Lovforslagets Titel. En Lov, „hvorefter Indfødsret meddeles forskellige Udlændinge,“ synes ved denne sin Overkrift at antyde, at, saa snart Loven er stadfæstet, er med det Samme Indfødsret meddelt alle de Udlændinger, hvis Navne findes i Loven. Dette var ogsaa Tilfældet med en Række tidligere Love, indtil man indsatte den Betingelse for Meddelelsen, at Bedkommende inden 1 Aars Forløb skulde godtgjøre at være løst fra sit tidligere uafsaalige Forhold. Men derefter passer Titlen, naar Loven træder i Kraft, foreløbig kun paa de Udlændinger, som allerede da ere løste fra dette Forhold (paa nærværende Forslag Nr. 48—51), hvorimod den med Hensyn til de Øvrige kun giver Regjeringen en Bemyndigelse til Indfødsrets Meddelelse under en vis Forudsætning, der for afstillelige af de paa et saadant Lovforslag opførte Personers Bedkommende pleier at bortfalde 1 Aar efter Lovens Ikrafttræden. Disse sidste bliver der saaledes aldeles ikke meddelt